

RETEN I HORSENS DOM

afsagt den 15. januar 2018

Sag BS-398/2017-HRS

TDC A/S

(advokat Søren Christian Christensen)

mod

Hedensted Kommune

(advokat Kenneth Bodén Andersen)

Denne afgørelse er truffet af dommer

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen er anlagt den 29. marts 2017. Sagen vedrører spørgsmålet om erstatning for en skade påført TDC's telekommunikationskabel af Hedensted Kommune i forbindelse med kommunens oprensning af en vejgrøft.

Sagsøger, TDC A/S, har fremsat påstand om, at Hedensted Kommune til TDC A/S skal betale 23.639,82 kr. med procesrente af 23.439,82 kr. fra den 10. juni 2016.

Sagsøgte, Hedensted Kommune, har påstået frifindelse.

Der er enighed om den talmæssige opgørelse.

Retten har besluttet, at sagen behandles efter de almindelige regler for civile sager, jf. retsplejelovens § 402, stk. 1, nr. 1.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2.

Forklaringer

Der er under hovedforhandlingen den 8. januar 2018 afgivet følgende forklaringer:

Jan Pedersen har som vidne forklaret bl.a., at han har været ansat i TDC i ca. 19 år og er servicetekniker. Han installerer internet m.v. hos forbrugerne og retter fejl. Han har en bibeskæftigelse med teknikersupport og har også telefonisk kundekontakt. Han fik meddelt fejlen af en abonnent, der var blevet afbrudt.

Bilag 2, foto nr. 1, viser teltene, der er rejst af TDC til fejlrettelsen, hvor kablet skal samles. Kablet var helt gennembrudt. Foto nr. 2 viser kobberkablet, der var rykket over og stritter op af jorden. Han var første mand på stedet, og han mener, at kun den ene ende af kablet kunne ses stikke op, da han ankom. Han ved ikke, om kommunens entreprenør har trukket kablet op for at markere, hvor der skal arbejdes. Der var vådt og mudret på stedet. Han kender ikke til jordarbejdet efter samling af kablet. Det var Holger Ejsing, der arbejdede med det. Han så 1-1½ m af kablet ligge frilagt; det var den ene ende, svarende til det, der var trukket op. Han husker ikke at have set den anden ende og mener derfor, at kablet har været nedgravet. Typisk er et sådant kabel nedgravet i 35 cm's dybde. Han husker ikke, om han så dækbånd, der normalt lægges i sand over kablet.

Foreholdt kabelplan, bilag 3, har vidnet forklaret, at der godt kan ligge to parallelle kabler på stedet.

Holger Abildgaard Ejsing har som vidne forklaret bl.a., at han har været ansat i TDC i 32 år. Han er kabeltekniker og retter bl.a. kabelfejl.

Vidnet har optaget fotografierne i bilag 2. Foto nr. 2 viser dét, vidnet kom ud til. Han husker ikke, om det var kommunen, der meldte, at kablet var beskadiget. Det var et 200-tråds aluminiumskabel fra ca. 1975. Dengang gravede man kablerne ned i de ønskede dybder; i dag bliver der i større omfang "snydt" med dybden. Der har sikkert været brugt en drænspeade til at nedgrave kablet med.

Der var meget fugtigt og nærmest bundløst på stedet, idet vidnet trådte 5-10 cm ned i jorden. Det var værre i vejrabatten end i grøften. Kablet var flået over over ca. 1 m's længde, som det ses på bilag A, foto nr. 1. Det kunne let ses, at der havde været en grøfterenser, der så ud til at have slået et sving på 15-20 cm ind mod grøftens side og derved ramt kablet og trukket det ud af skrænten. Svinget ses lidt utydeligt på bilag 2, foto nr. 2. Han husker ikke, om han trak kablet op, som det ses på fotoet. Han husker ikke, om TDC eller kommunen satte de røde afmærkningscylindre op.

Foreholdt kabelplan, bilag 3, har vidnet forklaret, at der er to kabeltracéer langs vejen. Den grønne linje viser kabelrenderne. Han har markeret skadestedet på

planen. Planen viser ikke præcis, hvor kablerne ligger i forhold til grøften, idet den ikke er målsat, hvilket planerne er i bymæssig bebyggelse. TDC kan med udstyr måle præcist, hvor kablet ligger. Kablet er ikke gravet ned i bunden af grøften eller lagt dér. Han målte på stedet, at kablet i øvrigt lå i 30 cm's dybde.

Øyvin Sandorff Forseth har som vidne forklaret bl.a., at han har været ansat i Hedensted Kommune i 31 år, heraf 25 år i den tekniske afdeling, og er kommunens forsikringskonsulent. Kommunen ville klart ikke anerkende to krav fra TDC vedrørende kabelskader på Ørumvej samme dato. Kommunen afviste kravene, fordi der ikke var tale om gravearbejde, men om grøfteoprensning. TDC anerkendte afslaget vedrørende det ene krav, men ikke vedrørende det andet, der er omfattet af denne sag. Kommunen hørte ikke noget om denne sags krav, førend der så dukkede en regning op, som kommunen også afviste. Efter noget dialog om et stævningsvarsel, hvorefter vidnet kontaktede kommunens forsikringselskab.

Fotografierne i bilag A har kommunens folk taget på skadetidspunktet. De er kommunens dokumentation for, at kablerne ikke har været gravet ned. Kommunen betragter ikke grøfteoprensning som gravearbejde, idet grøfterenseren ikke kan grave i jorden, men kun slynger den løse slam op. Det er ikke meningen, at grøfterne skal uddybes/udvides. Før *gravearbejder* indhenter kommunen oplysninger fra Ledningsejerregistret (LER). Grøfterenseren kan efter hans oplysninger kun gå 3 cm ned i jorden. Der er måske årligt 5-7 tilsvarende sager om kabelbrud i Hedensted Kommune.

Ole Klidbo Madsen har som vidne forklaret bl.a., at han har været ansat i Hedensted Kommune i 8 år og er driftschef for materielgruppen. Han har ansvaret for bl.a. LER-forespørgsler og det praktiske om grøfteoprensning. Kommunen indhenter ikke LER-forespørgsler før grøfterensning, idet grøfterenseren ikke anses for en gravemaskine.

Grøfterenseren er monteret på en arm, der monteres på en traktor. Grøfterenserenes form giver grøften dens profil. Forrest sidder en propel, der renser grøften i siden og bunden. Renseren drives hydraulisk fra traktoren. Slammet hvirvles op på skrænten, væk fra vejen. Renseren slår selv fra og armen bøjer af, hvis maskinen møder noget fast – f.eks. hvis armen trækkes ind i skrænten langs grøften. Maskinen kan ikke tvinges direkte ned i noget fast. Traktoren kan indstilles til af sig selv at køre fremad med 3 km/t, mens chaufføren betjener grøfterenseren med et joystick. Renseren kan kun tage 3 cm af det organiske materiale i grøften. Hvis der er faldet/skredet jord eller sten i grøften, skal det fjernes med en gravemaskine.

De 402 km vejgrøfter i kommunen oprenses nu typisk hvert andet år. Ørumvej er ca. 4 km lang og har derfor ca. 8 km grøft. Vidnet har i anledning af sagen fo-

retaget en LER-forespørgsel på de 8 km, hvilket tog ham ca. 1 time og kostede 154 kr. Det er ikke praktisk muligt at foretage arbejdet anderledes, end man gør, heller ikke selv om man forinden får oplysninger fra LER.

Jan Kjærskov Pedersen har som vidne forklaret bl.a., at han i 4 år har været traktorfører i Hedensted Kommune. Han renses grøfter, slår vejrabatter, laver skiltarbejde m.v. Han førte traktoren den pågældende dag og rensede grøften på Ørumvej. Grøfterne renses hvert andet år, hvor man tager de ca. 3 cm materiale, der har lagt sig i grøfterne siden seneste oprensning.

Hvis der kommer en vis modstand på armen med grøfterenseren, vipper den tilbage. Man kan derfor ikke grave ned i grøften. Den pågældende grøfterenser gav grøften en diameter på 40 cm i grøftens bund.

Vidnet har taget fotografierne i bilag A lige efter, at han opdagede skaden. Han sendte fotografierne til sin formand. Der var kun ét sted, hvor kablet stak ud; det var dér, skaden skete. Nogle steder var kablet således dækket af jord. På foto nr. 2 ses, at grøften længere fremme endnu ikke var oprenset, da fotografiet blev taget.

Parternes synspunkter

TDC A/S har i sit påstandsdokument anført bl.a. følgende:

"Skaden

Det gøres gældende, at skaden blev forvoldt af sagsøgte i forbindelse med grøfterensning, der foregik ved anvendelse af maskine. Den ødelagte ledning var beliggende under jordoverfladen. Sagsøgtes maskine fik under arbejdet i den mudrede grøft fat i ledningen, der blev trukket op til overfladen og revet over.

Ansvarsgrundlag

Det gøres gældende, at sagsøgte har pådraget sig erstatningsansvar efter culpereglen ved i skadestilfældet at have udført gravearbejde uden at sikre sig, at arbejdet kunne udføres uden risiko for skader på sagsøgerens telekommunikationsledninger.

Sagsøgte arbejdede som professionel aktør under professionsansvar.

Sagsøgte havde pligt til at forespørge i ledningsejerregisteret forud for arbejdet, jf. bekendtgørelse af lov om registrering af ledningsejere (LBK nr. 578 af 06/06/2011), § 9 stk. 1, idet gravearbejdet er udført erhvervs-mæssigt. Pligten gælder uanset omfanget af det gravearbejde, der skal udføres.

Sagsøgtes arbejde var gravearbejde, jf. definitionen i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere (BEK nr. 1011 af 25/10/2012) § 12 stk. 1, hvorefter gravearbejde defineres som fysiske arbejder, der kan beskadige ledninger nedgravet i jord.

Oprensning af grøfter er således gravearbejde i lovens forstand, idet der er tale om fysiske arbejder, som kan beskadige nedgravede ledninger.

Sagsøgte har ikke overholdt sin forpligtigelse i henhold til bekendtgørelse af lov om registrering af ledningsejere, idet sagsøgte har undladt at rette forespørgsel i ledningsejerregisteret.

Sagsøgte har ej heller rettet direkte henvendelse til TDC med henblik på at anmelde gravearbejdet eller anmode om kabelplan for området.

Forespørgsel i ledningsejerregisteret eller direkte henvendelse til TDC ville have resulteret i fremsendelse af en kabelplan (bilag 3), hvorefter sagsøgte kunne have taget hensyn til ledningen.

Sagsøgte har iværksat arbejdet uden at undersøge, om der lå ledninger i området, og uden i øvrigt at tilrettelægge arbejdet under hensyntagen til disse. Denne undladelse er accept af risiko samt ansvarspådragende, særligt henset til at sagsøgte som professionel aktør burde være bekendt med risikoen ved at arbejde i vejareal, hvor der almindeligvis findes ledninger.

Det gøres gældende, at sagsøgte under de således foreliggende omstændigheder har pådraget sig erstatningsansvar efter culpereglen ved at have udført arbejde på stedet uden at sikre sig, at dette kunne udføres uden risiko for skader på sagsøgerens ledninger.

Rykkergebyrer og renter

Det gøres gældende, at rykkergebyrer kan opkræves, jf. renteloven (LBK nr. 459 af 13/05/2014) § 9.b, idet rykkerskrivelserne er fremsendt med rimelig grund.

Rente kan kræves fra forfaldsdagen, den 10. juni 2016 (bilag 1), jf. renteloven § 3 stk. 1."

Hedensted Kommune har i sit påstandsdokument anført bl.a. følgende:

"Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende, at Hedensted Kommune ikke har udført gravearbejde i ledningsejerlovens forstand. Der var tale om en sædvanlig og rutinemæssig oprensning af grøften. Dette er i øvrigt en nødvendig vedligeholdelsesopgave for kommunerne med henblik på at sikre forsvarlig afvanding af de offentlige vejarealer.

Arbejdet blev udført af en erfaren maskinfører og Hedensted Kommune har ved grøfterensningen ikke ændret grøftens form eller udseende. Hertil kommer, at den anvendte grøfterenser ikke fjerner mere end det organiske materiale, såsom blade og lign. i bunden af grøften.

Det gøres således gældende, at Hedensted Kommune ikke var forpligtet til at indhente ledningsoplysninger i henhold til ledningsejerlovens § 9.

Det gøres supplerende gældende, at Hedensted Kommune ikke kan pålægges at indhente fulde ledningsoplysninger i forbindelse med pligt-mæssig grøfteoprensning langs vejene i kommunen, idet dette er forbundet med uforholdsmæssige store ressourcemæssige og administrative vanskeligheder.

På skadestedet lå TDCs kabel placeret i jordoverfladen/i bunden af grøften.

Dette understøttes af, at TDC i replikken på side 2 anført, at kablet på skadestidspunktet ligger under jordoverfladen, bortset fra den strækning, hvor skaden er sket.

Hedensted Kommune bestrid, at den pågældende oprensning af grøften har medført, at kablet - som det fremgår af bilag A - blev "trukket op" til overfladen.

Det gøres i den forbindelse gældende, at kablet ikke har været placeret forskriftsmæssigt i relation til både dybden og placeringen (i grøftens bund). Der er i sagen klar dokumentation for, at kablet forud for skaden lå i bunden af grøften (jf. bilag A), og det gøres derfor gældende, at det er op til TDC at løfte bevisbyrden for, at kablet var nedlagt forskriftsmæssigt. Bilag B understøtter desuden det forhold, at kablet ikke var placeret forskriftsmæssigt, da bilaget viser, at TDC efterfølgende har lagt kablet ind i selve grøfttekanten/skrænten. Det bemærkes i denne forbindelse, at TDC øjensynligt ikke kan redegøre nærmere for, hvornår kablet blev nedlagt, og i hvilken dybde dette skete.

Det gøres endvidere gældende, at Hedensted Kommune ikke ifalder erstatningsansvar, da der foreligger en objektiv ansvarsfrihedsgrund i form af accept af risiko, idet TDC på skadestedet har nedlagt kablet i bunden af grøften.

Det gøres under alle omstændigheder gældende, at det påhviler TDC - på baggrund af de i bilag A fremlagte fotos - at afkræfte formodningen for denne forskriftsovertrædelse i relation til den udviste egen skyld. Det gøres i den forbindelse gældende, at eventuelt erstatningsansvar skal bortfalde - subsidiært nedsættes - idet TDC har udvist erstatningsretlig relevant egen skyld, fordi TDC har placeret det pågældende kabel i bunden af grøften.

Derudover gøres det gældende, at der ikke foreligger fornøden hjemmel for de rykkergebyrer TDC har opkrævet Hedensted Kommune, idet det rejste krav er et erstatningskrav uden for kontrakt.

Endelig gøres det gældende, at TDC ikke kan kræve renter fra d. 10. juni 2016, da TDC ikke har godtgjort, at kravet er rejst tidligere end d. 20. maj 2016 (jf. bilag 1), jf. rentelovens § 3, stk. 2."

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettenns begrundelse og resultat

Retten må efter Holger Ejsings forklaring lægge til grund, at det pågældende kabel har ligget langs den kommunale Ørumvej siden ca. 1975. Hedensted Kommune burde have anset det for nærliggende, at der lå kabler langs vejen nær grøften, og burde derfor have udvist større agtpågivenhed ved grøfteoprensning, også henset til, at kabler kan have ligget på stedet i en betydelig årrække, hvorunder også terrænforholdene kunne have ændret sig, især som følge af jævnlig grøfteoprensning.

Der foreligger ingen oplysninger om, at kablet på det pågældende sted tidligere har været skadet ved grøfteoprensning eller lignende, og det har også derfor formodningen imod sig, at kablet eller dele heraf i ca. 1975 skulle være lagt enten direkte på bunden af grøften eller i øvrigt lagt, så det svingede ind og ud mellem den åbne grøft og dens sider. Bilag 2, foto nr. 2, synes også snarere at vise, at kablet *ikke* lå i bunden af grøften, og bilag 2, foto nr. 1, understøtter Holger Ejsings forklaring om, at grøfterenseren bane havde beskrevet en mindre, uregelmæssig bue mod grøftens side, afvigende i retning fra vejen med 15-20 cm fra grøftens hovedspor, formentlig hvorved den var kommet i kontakt med kablet. Hedensted Kommune har på denne baggrund ikke bevist, at kablerne oprindeligt var placeret på en usædvanlig måde, hverken horisontalt eller vertikalt.

Uden at retten herefter har anledning til at tage stilling til, hvorvidt grøfteoprensning er "gravearbejde" i LER-lovens forstand, har Hedensted Kommune allerede efter det anførte handlet uagtsomt i en sådan grad, at den ifalder erstatningsansvar for det skete kabelbrud. Der foreligger endvidere ikke omstændigheder, hvorefter TDC har haft egen skyld, endsige har accepteret risikoen for kabelbruddet.

TDC kan ikke kræve rykkergebyrer efter rentelovens § 9 b, da der ikke foreligger en forudgående aftale. Endvidere kan renter først kræves fra 30 dage efter fakturadato, jf. lovens § 3, stk. 2. Med disse mindre ændringer tages TDC's i øvrigt opgørelsesmæssigt ubestridte påstand til følge som anført neden for.

Efter sagens udfald sammenholdt med parternes påstande fastsættes sagsomkostninger som anført neden for. Af beløbet er 500 kr. til dækning af retsafgift og 14.000 kr. ekskl. moms til dækning af advokatbistand. Beløbet til advokatbistand er ekskl. moms, idet TDC er momsregistreret. Retten har ved fastsættelsen af beløbet lagt vægt på sagens økonomiske værdi, dens forløb og dens omfang.

THI KENDES FOR RET:

Inden 14 dage skal Hedensted Kommune til TDC A/S betale 23.439,82 kr., der forrentes med procesrente fra den 19. juni 2016, og sagsomkostninger med 14.500 kr., der forrentes efter rentelovens § 8 a.